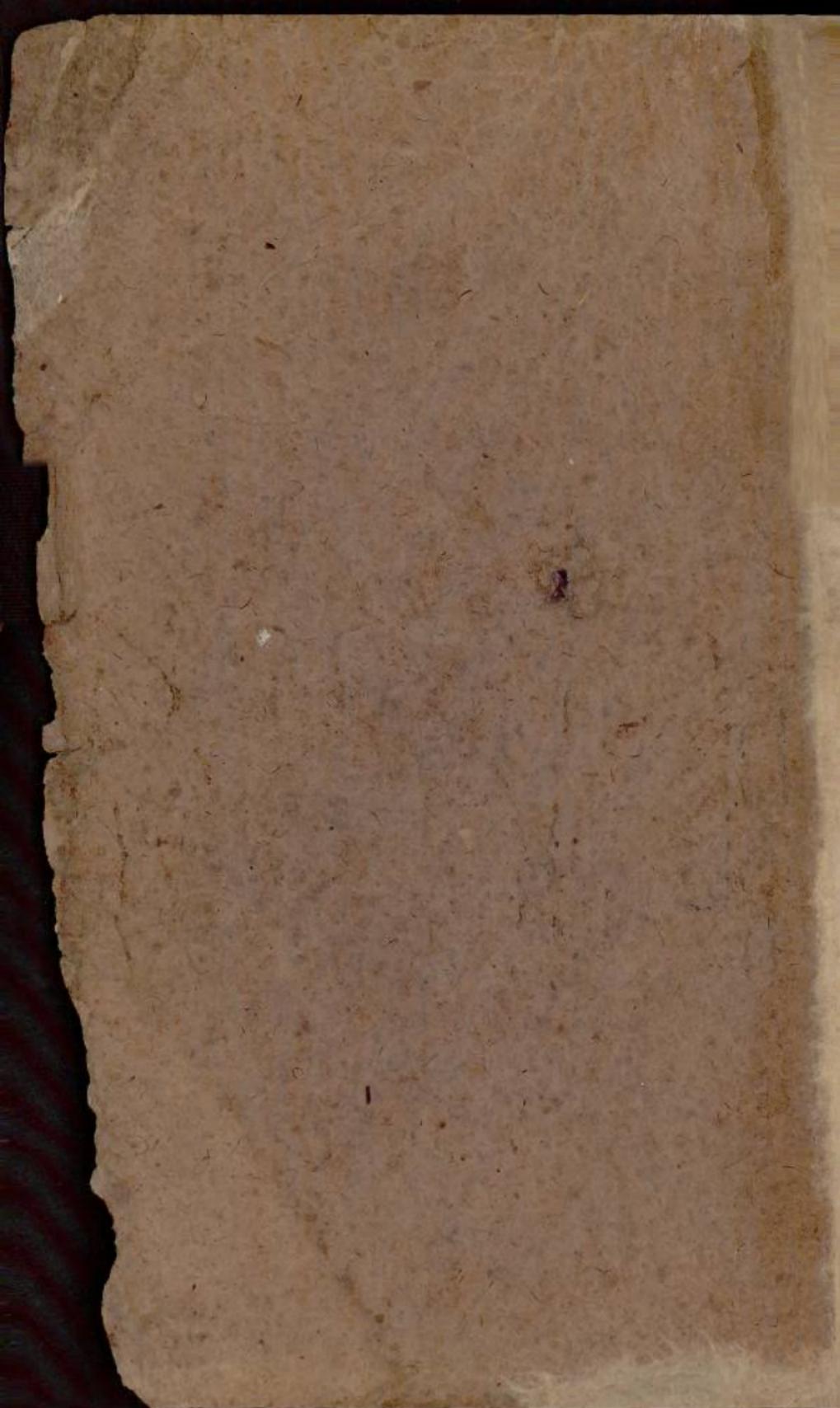

855

Res 34358

COMPENDI

DE LA

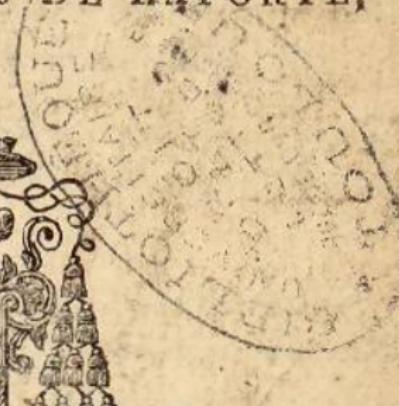
DOCTRINA CHRISTIANA,

*Compost y posat en orde per lo illustríssim
Senyor JOAN HERVIEU BASAN DE
FLAMENVILLE, Bisbe de Elna,*

Per ser sol ensenyat en son Bisbat.

NOVA EDICIÓ.

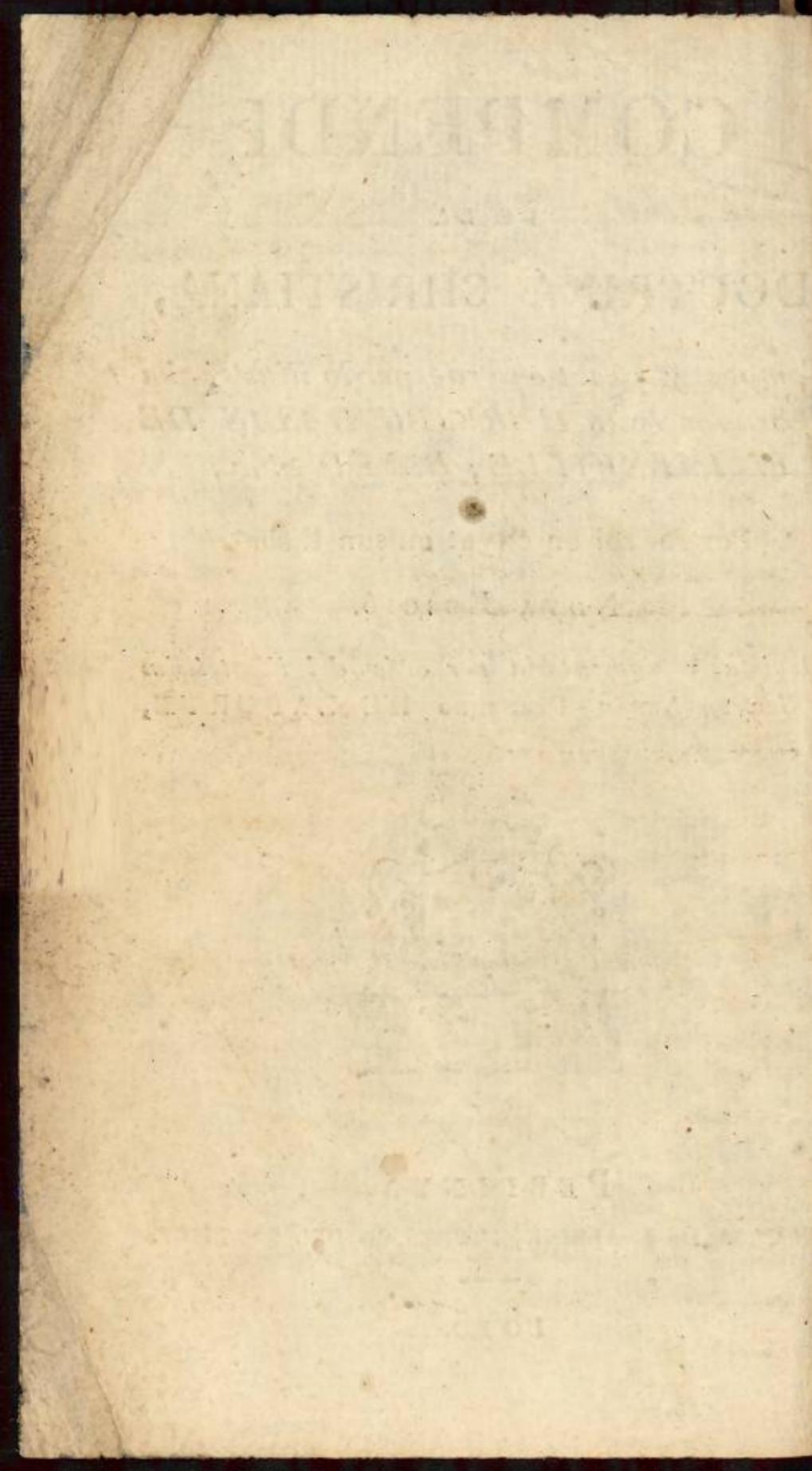
*Revista y aumentada per orde del illustríssim
Senyor ARNAU - FERNANDO DE LAPORTE,
Bisbe de Carcassona.*

PERPINYÀ,

EN CASA DE J. ALZINE, IMPRESSOR DEL S.º BISBE.

—
1815.

NOUS ARNAUD-FERDINAND DE LAPORTE, par la grace de Dieu, et l'autorité du S. Siège apostolique, Evêque de Carcassonne,

A tous ceux qui les présentes verront : salut et bénédiction en N. S. J. C.

Considérant que le Catéchisme à l'usage de toutes les Eglises de France, dont on s'est servi depuis quelques années, est beaucoup au-dessus de la portée des enfans, qu'il est beaucoup trop-long, et qu'il est même des articles que les circonstances heureuses, dans lesquelles nous nous trouvons, obligeraient de changer;

Considérant, 2.º que l'ancien Catéchisme du diocèse de Perpignan avait l'assentiment à peu-près général;

Considérant, 3.º que nous y avons trouvé cependant quelques légers changemens et quelques additions à y faire:

Avons Ordonné et Ordonnons, que dorénavant le Catéchisme dont nous avons permis l'impression et la distribution au sieur ALZINE, notre imprimeur, sera le seul autorisé dans la partie du diocèse actuel de Carcassonne, située dans l'ancien diocèse d'ELNE.

Avons permis et permettons au sieur ALZINE, notre imprimeur, d'imprimer ledit Catéchisme, aussi souvent et au nombre d'exemplaires qu'il jugera à propos, avec injonction de mettre sur le verso du fron-

tispice la présente ordonnance , et notre approbation
signée de nous , à la fin du Catéchisme.

Donné à Carcassonne dans notre palais Episcopal,
le 20 du mois de Novembre mil huit cent quatorze ,
sous notre seing , notre sceau et le contre-seing de
notre secrétaire.

— L'évêque de Carcassonne.

Par Mandement ,

L A C A U X .

LETTER PASTORALE,

Aux Archiprêtres, Recteurs, Curés, Vicaires,
et autres ayant charge d'Ames dans notre
Diocèse : salut et bénédiction en Notre-
Seigneur Jésus-Christ.

DEPUIS que nous avons pris le gouvernement de l'Eglise d'Elne, qu'il a plu à Dieu de confier à nos soins, nous n'avons rien souhaité avec plus d'empressement, que de voir dans le Clergé un zèle ardent pour l'instruction des enfans et des peuples; rien ne nous a fait un plaisir plus sensible, que d'apprendre à notre arrivée dans ce diocèse, que chacun de vous avait redoublé son application à veiller sur son troupeau, et à instruire ses paroissiens dans la doctrine de Jésus-Christ. Tout le monde a été édifié de cette conduite, et ce qu'il y a de personnes plus distinguées dans tous les ordres, nous en ont témoigné leur joie. Nous attendions l'occasion du synode pour vous en marquer notre satisfaction et vous exhorter à continuer cette importante partie de votre ministère, pour ne pas vous attirer le reproche que Dieu fait par son prophète Jérémie (a) : Les enfans ont demandé le pain, et personne ne leur en donnait.

L'inclination naturelle que les peuples de notre diocèse ont à la piété, et la docilité des esprits pour toutes les choses de la Religion, sollicitent notre travail pour seconder de si heureux commencemens : ce serait un crime énorme dans un prêtre chargé des ames, de ne pas cultiver, par l'instruction, les avances que Dieu a faites pour le salut de notre peuple.

(a) Thre. n. 4.

La joie que vous fîtes éclater, lorsque, dans le synode nous vous fîmes espérer un catéchisme court, clair et uniforme dans tout notre diocèse, fut pour nous un favorable préjugé de votre zèle, pour instruire les enfans de vos paroisses. Cette espérance a encore augmenté, par l'empressement que la plupart de vous autres, Messieurs et très-chers Frères, avez témoigné par vos lettres, en nous demandant ce catéchisme, avant presque que nous eussions eu le temps de le composer.

Votre zèle nous a fait trouver du temps au milieu de nos occupations; et l'envie que nous avons eu de vous faire plaisir, nous a fait mettre sous la presse deux abrégés de la doctrine chrétienne: un pour les petits enfans, l'autre pour ceux qui seront plus avancés, avec une instruction sur le Sacrement de la Confirmation, en faveur de ceux qui se disposeront à ce Sacrement.

A ces deux parties nous en ajouterons une troisième, où les mêmes matières seront traitées plus au long; le même ordre y sera gardé, et ceux qui aiment leur Religion, aussi bien que les Pasteurs qui aiment à l'enseigner, trouveront de quoi s'éduquer et instruire les autres.

Cet abrégé contient ce qui est plus important à connaître et à faire; et si vous continuez le zèle que vous nous avez fait paraître, bientôt l'ignorance cédera à la Religion, et une vertu solide s'établira dans toutes les familles et dans tout le diocèse.

Ce petit ouvrage a quatre parties. La première renferme ce que le chrétien doit croire; la seconde ce qu'il doit recevoir; la troisième ce qu'il doit faire; la quatrième ce qu'il doit demander: et sous ces quatre titres, nous expliquons le Symbole, les Sacremens, les Commandemens de Dieu et l'Oraison dominicale. Nous y avons ajouté la prière du

matin et du soir, afin que vous la fassiez dans vos églises quand le peuple s'y peut assembler commodément, et que les pères de famille puissent par ce moyen attirer sur eux et sur leurs enfans la bénédiction du Ciel.

Nous vous exhortons d'être courts dans les instructions pour ne pas ennuyer le peuple, et fort doux, afin d'attirer les enfans à cette doctrine, qui s'apprend mieux par amour que par autorité; vous assurant par notre expérience de plus de quinze ans passés à instruire de la Religion les enfans et les gens de la campagne, que des louanges données pour encourager ceux qui sont bien, et quelques récompenses distribuées aux plus sages du catéchisme, ont plus d'attrait pour faire venir les enfans et les faire profiter de l'instruction, que les coups et les menaces n'ont de force pour les y attirer.

Au reste, ne vous rebutez pas de la légèreté de quelques enfans, ni de la dureté de quelques autres, qui ne conçoivent pas aisément les choses : car vous avez appris de Jésus-Christ même la douceur : discite à me quia mitis sum (a); et de l'Apostre Saint Paul, que notre ministère est laborieux et demande beaucoup de patience (b) : Sicut decet Ministrios Christi in laboribus plurimis et in patientiâ multâ.

Vous savez que c'est sur vos lèvres que les peuples doivent chercher la véritable science du salut (c) : labia Sacerdotis scientiam et legem ex ore ejus requirunt. Et comme ils ne peuvent avoir de part à cette science salutaire, à moins que vous ne la leur communiquiez, répandez-la, mes très-chers Frères, et dans les instructions publiques, et dans les maisons particulières, (d) publicè et per domos; portez-la jusques dans les montagnes aux pauvres pasteurs de troupeaux, par des instructions accommodées à la

---

[a] Mat. 11. [b] 2 Cor. 5. [c] Malach. 2. [d] 2 Act. 20.

portée de leur esprit et à la grossièreté de leur em-
ploi ; faites qu'ils trouvent la manne dans leurs
déserts ; que par vos soins le riche soit éclairé , et
le pauvre évangélisé. Par un courageux travail ,
rendez-vous des ouvriers dignes du sacré ministère
qui vous est confié ; préparez à Jésus-Christ un
peuple parfaiteme nt chrétien , qui connaisse son
Dieu , ses miséricordes et ses châtimens , et qui ,
par la pratique des bonnes œuvres , soutienne avec
honneur le glorieux nom de disciple de Jésus-Christ ;
faites que dans nos visites nous soyons nous-mêmes
le témoin de votre travail , et du succès que Dieu
lui donnera. Animons-nous donc d'un zèle insa-
tigable , afin que dans le grand jour de la visite
du Seigneur , nous puissions , vous et nous , rendre
un compte fidèle , de notre administration , au
grand et souverain Pontife de nos ames , Jésus-
Christ , à qui soit honneur , louange et gloire ,
dans les siècles des siècles.

Ainsi soit-il.

Nous sommes très - sincèrement , et sans aucune
réserve , Messieurs et très-chers Frères , votre affec-
tionné ,

JEAN HERVIEU , Evêque d'Elne .

FORMULAS DE PREGARIAS.

PREGARIA DEL MATI.

En lo moment que seréu despert , alsaréu vostre eor á Deu , feréu lo senyal de la Creu , vos vestiréu promptament y modestament , pendréu aygua beneyta , vos posaréu á genolls y feréu la pregaria del modo que segueix :

Per lo senyal de la Santa Creu , de nostres enemicis deslliuráunos , Senyor Deu nostre. En nom del Pare y del Fill y del Sant Esperit. Amen.

Esperit diví , veniu en nosaltres , derraman sobre de nostras ànimas los raigs de vostra llum inefable y abrasau nostres cors ab lo soch de vostre amor.

Acte de Fé.

Mon Deu , crech que sou assí present , que me mirau y me escoltau : crech totas las veritats que vostra Iglesia mana que cregam , perqué vos ho habeu revelat , Deu de veritat , qui no podeu enganyar ni ser enganyat.

Acte de Adoració.

Mon Deu , vos adoro del mes profundo de mon cor , y vos regonech com á soberà Senyor , mestre del Cel y de la Terra , de la vida y de la mort.

Acte de Esperansa.

Mon Deu , espero que me donaréu vostra gracia en aquest mon , y , si guardo vostres manaments , vostra gloria en lo altre , perqué vos m'ho habeu promés , y sou soberanament fidel en vostras promeses.

Acte de Amor.

Mon Deu , vos amo de tot mon cor y sobre tolas las cosas, perqñé sou infinitament bo , infinitament amable ; amo també mon proxim com á mi mateix per amor de vos.

Acte de Gracias.

Mon Deu , vos dono gracias de totas las mercés y beneficis que tinch rebuts de la vostra santissima ma; en particular de haberme criat , redemit , conservat y fet naixer entre christians ; y de haberme preservat aquesta nit (ó die) de tots los mals que me podian succehir contra la mia anima y lo meu cos.

Acte de Oferiment.

Mon Deu , vos oferesch tots mos pensaments , y totas mas paraulas y obras de aquest die (ó lo repos de aquesta nit) : feu-me la gracia , ó Deu de bondat , que passe aquest die , (ó aquesta nit) sens ofendir-vos , y conegue tots mos pecats per confessarlos y aborrir-los.

Aquí se fa lo exámen de conciencia.

La Confessió.

Jo pecador me confesso á Deu tot poderós , á la gloriosa sempre Verge María , al benaventurat Sant Miquel Archángel , al benaventurat Sant Joan-Baptista , als Sants Apóstols , Sant Pere y Sant Pau , á tots los Sants , y á vos , Pare , que he pecat en mal pensar , en mal parlar , en mal obrar , y en deixar de ben obrar ; dels meus pecats dich á Deu , ma culpa , Senyor , ma culpa , mia es la gran culpa . Per tant jo prech á la gloriosa sempre Verge Maria , al benaventurat Sant Miquel Archángel , al benaventurat Sant Joan-Baptista , als Sants Apóstols Sant Pere y Sant Pau , á tots los Sants , y á vos , Pare , que pregueu per mí á Deu nostre Senyor . Amen.

Acte de Contricio.

Senyor y Deu meu , en qui crech y espero , á qui amo mes que totas las cosas , me pesa de tot mon eor , pesa me , Senyor , de habérvos ofés per sérvidos qui sou bondat infinita , ~~y~~ perqué lo pecat vos desplan ; fas un ferm propósit de no ~~to~~ quer ~~mai~~ mos pecar , y fugir las ocasions del pecat , ajudat de vostra gracia : Amen.

No vos contenteu de un propósit general ; vejau qual es vostre vici dominant : proposau géneros de vencer eix vici particular . Especificau la virtut ó la mortificació que voleu practicar .

Acte de Demanda.

Mon Deu , vos demano las gracias , que saben mes son necessarias per amar y servirvos tots los dies de ma vida : en particular vos demano una bona y santa mort . O Jesu-Christ mon salvador ! donáumela per los mérits de la vostra vida , passió y mort ; alcansau-la per mí , Verge santissima , demandala per mí Angels y Sants del Cel , y en particular lo meu Sant patré , N.

Oració Dominical.

Pare nostre , qui estau en lo Cel , sie santifical lo vostre Sant Nom ; vinga en nosaltres lo vostre sant regne ; fássase la vostra voluntat així en la terra com se fa en lo cel ; lo nostre pa de cada die donáumos , Senyor , en lo die de vuy ; perdonáumos las nostras culpas , així com nosaltres perdonaim á nostres deutors ; y no permetau que nosaltres caygam en la tentació ; ans deslliuráumos de qualsevol mal . Amen ,

Salutació Angélica.

Deu vos salve , María , plena de gracia ; lo Senyor es ab vos ; bencetyl sou vos entre totas las donas , y bencetyl es lo siuyt del vostre sant ventre , Jesus .

PREGARIAS DEL MATÍ.

Santa Maria, Mare de Deu, pregau per nosaltres pe-
cadors ara y en la hora de la nostra mort. Amen.

Simbol de la Fé.

Jo crech en un Deu, Pare tot poderós, criador del Cel y de la Terra; y en Jesu-Christ únic Fill seu, Senyor nostre: lo qual fou concebut per obra del Esperit Sant, nasqué de la Verge Maria, patí baix lo poder de Pons Pilat, fou crucificat, mort y sepultat, devallá als inferns; ressussitat al tercer die de entre los morts; s'en pujá al Cel, seu á la dreta de Deu lo Pare tot poderós; y de allí ha de venir á juzgar los vius y los morts. Crech en lo Esperit Sant, la Santa Mare Iglesia Cathólica, la comunió dels Sants, la remissió dels pecats, la resurrecció de la carn, la vida perdurable. Amen.

La Salve.

Deu vos salve, reyna, Mare de misericordia, vida, dolura, y esperança nostra; Deu vos salve. A vos eridam los desterrats fills d'Eva; á vos suspiram gement y plorant en esta vall de llàgrimas; eia donchs, advocada nostra; aquells ulls vostres misericordiosos giráculos envés nosaltres; y després de aquest des-terro mostránnos Jesus, fruit beneyt del vostre sant ventre; ó clementíssima, ó piadosa, ó dolsa sempre Verge Maria.

Mare Santa de Deu, pregau per nosaltres, así que siam dignes de las promeses de Jesu - Christ, únic Fill vostre, Senyor nostre. Amen.

Pregaria al Angel de la Guarda.

Angel de Deu, lo meu Angel de la gnarda, regíu-me, illumináume, y guardáume en aquest die, (ó en aquesta nit.)

Pregaria per los morts.

O Deu plé de misericordia ! concediu á las ànimes dels difunts la satisfacció de sas culpas, y la pan eterna. Amen.

PREGARIA

PREGARIA DE LA NIT.

Es la mateixa que la del matí.

EXERCICI

per encomanarse á Deu durant lo curs del die.

Al despertávos, diréu: Deu meu, je vos dono mon cor; vos ofresco mos pensaments, paraulas y obras: feume la gracia de vivirer y de morir per vostre amor. Així sie.

Al vestívos: Vestiu me, Deu meu, de totes las gracies y virtuts, y en particular de la roba de caritat, pera que cubria la multitud de mos pecats: donáume la vostra santa benedicció. Així sie.

Després de ser vestit, vos agenollaréu, si pot ser devant de alguna imatge, y feréu la pregaria del matí.

Al eixir de casa: Dirigu, Senyor, los meus passos, peraque vagen per lo camí dret de vostra santa Iley, que desitjo cumplir de tot mon cor y de totes mas forsas. Així sie.

Al entrar en lo sant temple: Senyor Jesus, qui so jo perquè me digneu rebre en vostra santa casa, y escoltar las mias oracions? Tingau misericordia de mi, miserable pecador. Així sie.

Al saludar á Jesus crucificat: Vos adoro, Jesus meu, clavat en aqueixa santa Creu; puix ab ella y ab vostra preciosíssima sang me haben redemit á mi pecador, y á tot lo mon. Així sie.

Al Saludar lo Santissim Sagrament del Altar, diréu los actes de fé, de adoració, y de contrició.
pag. 1 y 3.

Antes de comensar algun treball, feréu lo senyal de la creu y diréu: Mon Deu, vos oferesch aquest treball que vas á comensar, en unió de totes las fatigas y suors que habeu sufert per mien vostra vida mortal. Desitjo que sie per vostra gloria, y me serveca de penitencia per mos pecats. Així sie.

Antes del menjar: Obriu, Senyor, vostres mans, y féunos part dels bens que dispensau á totes las démés criatures. Benehíunos, Senyor, y lo aliment que anam á pêndrer, per mantenirnos en vostre sant servey.

Després del menjar: Moltas gracias vos sien donadas, O Deu tot poderós, per los beneficis que habem rebut de vostra ma liberal.

Que per vostra infinita misericordia las áimas dels fidels difunts gosen del repos etern. Així sie.

Quand se toca la oració del Angelus.

Al primer toc diréu: Lo ángel del Senyor portá la embaxada á María, y ella concebí per virtut del Esperit Sant.

Deu vos salve María, etc.

Al segon toc: Assí estic jo, la sirventa del Senyor, respongué María, que segons vostra paraula se cumplia en mi sa voluntat,

Deu vos salve, María, etc.

Al tercer toc: Lo fill de Deu se ha fet home y ha habitat entre nosaltres.

Deu vos salve, María, etc.

¶. Lo Angel del Senyor portá la embaxada á María.

¶. Y ella concebí per virtut del Esperit Sant.

PREGARIAS.

ORACIÓN.

Infundi, Senyor, vostra gracia en nostres ànimes, pera que tots los que per la embaixada del Angel habem conegit la encarnació de Jesu - Christ, vostre Fill, per medi de sa passió y mort, alcansen la gloria de la resurrecció, y la gracia del mateix Jesu-Christ, N. S. Així sie.

Al posárvos al llit: Deslliuraume, Senyor, de la mort eterna en aquell die tremendo, quand vindréu ab lo foch per judicar als homens; perdonaume, Senyor Jesus, y rebeu mon esperit; en vostras mans encomano la mia ànima y lo meu cos; á vos, Senyor, me encomano, que me habeu redimit, y sou lo Deu de veritat.

ACTES

ANTES DE LA SANTA COMUNIÓ.

Acte de Fe.

Crech fermament, ô Deu meu, que sou en lo Sagrament adorable del altar, verdader Deu, y verdader home, tant gran y tant poderós com estau en lo Cel; ho crech, perqué vos ho habeu dit, veritat infallible.

Acte de Adoració.

O Deu de Magestat infinita! vos adoro en eix Sagrament augusto ab totes las adoracions ab que Maria santissíma, los Angels y los Sants vos adoran en lo Cel; vos regonech en la Santa Eucaristia per mon soberà Mestre, per lo meu Deu, mon úlim fi, y unich principi de tot bé.

Acte de Esperansa.

Espero, ô Deu de bondat! que esta Comunió serà per mi un principi de gracies, de llums y de amor.

Espero que en ella trobaré lo aliment de ma ánima,
la forsa contra mos enemichs, y un remey soberá á tots
mos mals; espero que me condahirá ditxosament en
la habitació eterna de vostra felicitat.

Acte de Amor.

Mon amable Salvador, que sempre me haben amat,
que no obstant mas ingratituts é infidelitats,
voleu donárvos enterament á mi; jo me dono ente-
rament á vos, y vos amo ab tot lo ardor, y
ab tota la tendresa de la qual so capás. Que no puch
amárvos tant quant sou amable, tant quant sou amat
en lo Cel y sobre la Terra!

Acte de Humilitat y de Contricio.

Penetrat, ó Deu men! del dolor lo mes viu, y
de uua gran confusió, á la vista de mos pecats que
detesto de tot mon cor, perqué vos ofenen, bondat
infinita, confessó que so indigné de que entreu en mon
cor; però digau ó mon Deu, una sola paraula; y
será feta sana y salva la mia ánima.

Acte de Desitg.

O dulcissim Jesus! ma ánima desitja ab ardor
unirse ab vos; veniu únich bé, soberá bé de mon
cor, venin, possehiome, y que jo vos possehesca,
siau per sempre lo Deu de mon cor, y la herencia
de ma ánima.

A C T E S

D E S P R É S D E L A S A N T A C O M U N I Ó.

Acte de Fe.

Que gran es ma ditxa , ma felicitat y ma gloria ,
 mon adorable Salvador ! vos estau tot en mi , y jo tot
 en vos ; crech fermament que possechesch vostra
 Magestat infinita ; no permeteu , Jesus amable , que
 res me separe de vos .

Acte de Adoració.

Vos adoro , ô Deu meu ! en mon cor , ab tot lo
 respecte y la veneració la mes profunda , de que es
 capas una pura criatura ; me resigno ab tota submis-
 sió á vostra divina voluntat , per lo temps y per la
 eternitat .

Acte de Acció de Gracias.

Adorable Jesus ! vos dono gracies ab totes las forsas
 de mon esperit , y tot lo afecte de mon cor , del
 favor inefable que he rebut de vostra bondat ; accep-
 tau , Senyor , en regoneixensa de un do tant singular ,
 totes las accions de gracies que los Esperits benaven-
 turals vos donan en lo Cel .

Acte de Oferiment.

Mon Criador y últim si ! me deno tot enter á
 vos ; protesto que no vull viarer mes sinó per plau-
 rervos , y per amarvos .

Acte de Demanda.

Deu meu ! principi adorable de tot be , vos coneixeu
 mas necessitaís , vos sol las veyeu : vos suplico ab
 tota humilitat , per los mérits de vostra vida , passió
 y mort , que me concediu las gracies que me son
 necessarias per no ofendreiros mes , durant lo temps

de ma vida , y per benehirvos' , alabarvos , y amarvos durant tota la eternitat en lo Cel. Així sie.

Pregaria ántes de la Doctrina.

Esperit Divi , veniu en nosaltres , derramau sobre nostres ànimes los raigs de vostra llum inefable , y abrasau nostres cors ab lo foch de vostre pur amor , á fi de que ab intenció pura y clara coneixensa pugam apendrer las santas llissons de vostra celestial doctrina. Així sie.

Després de la Doctrina.

Gracias vos donam , Senyor , del pa celestial que nos habeu donat per lo aliment de la nostra ànima : ab tota bumilitat vos demanam que per vostre gracia conservém en nostra memoria , y practiquém ab exàctitud tot lo que nos habeu ensenyat. Així sie.

Deu vos salve , Reyua , Mare de misericordia , vida , etc.

BREU COMPENDI

DE LA

DOCTRINA CHRISTIANA,

PER LA INSTRUCCIÓ DELS INFANTS.

D. *Qui vos ha posat al Mon?*

R. Deu.

D. *Que cosa es Deu?*

R. Lo Criador del Cel y de la Terra, y lo Senyor absolut de totas cosas.

D. *Quants Deus hi ha?*

R. Un solament.

D. *Y de Personas, quantas?*

R. Tres, Pare, Fill y Esperit-Sant.

D. *Son tres Deus?*

R. No, estas tres Personas no son sinó un sol Deu.

D. *Lo Pare es mes vell, mes poderós que lo Fill y lo Esperit-Sant?*

R. No, estas tres Personas son iguals en tot.

D. *Qual de eixas Personas se ha fet home?*

R. Lo Fill, segona persona de la Santíssima Trinitat.

D. *Que cosa es ferse home?*

R. Péndrer un cos y una ànima com las nostras.

D. Ahont ha près eix Cos y eixa ànima?

R. En las entranyas de Maria Verge, per la operació del Esperit-Sant.

D. Quin die nasqué?

R. Lo die de Nadal.

D. Quin die morí?

R. Lo Divendres Sant.

D. Perqué morí?

R. Per redimirnos del infern.

D. Quin die ressuscitat?

R. Lo die de Pasqua.

D. Quin die pujá al Cel?

R. Lo die de la Ascensió.

D. Quin die enviá lo Esperit-Sant als Apòstols?

R. Lo die de Pentecoste.

D. Antes de pujar gloriós en lo Cel havia instituit algun Sagrament?

R. Sí, ne ha instituit set.

D. Digàulos?

R. Baptisme, Confirmació, Penitencia, Eucaristía, Extrema-Unció, Orde y Matrimoni.

D. Ahont es Christo?

R. En quant home es en lo Cel y en lo Sant Sagament del Altar, en quant Deu per tot.

D. No tornará mai mes baixar del Cel en forma visible?

R. Sí, vindrá en eixa forma lo die del judici, per judicar los vius y los morts.

D. Que donará als mals ?

R. Lo Infern en just cástich de sos pecats.

D. Y als bons Christians ?

R. Lo Cel en premi de sas virtuts.

D. Sou vos bon Christiá ?

R. Jo ho espero ab la gracia de Deu.

D. Qui es bon Christiá ?

R. Aquell que essent batejat, creu y práctica la Doctrina de Jesu-Christ.

D. Ahont se conté lo que té de créurer ?

R. En lo Símbol dels Apóstols.

D. Digáulo.

Jo crech en un Deu, Pare tot poderós,
Criador del cel y de la terra.

Y en Jesu-Christ son únich Fill, Senyor nostre.

Lo qual fonch concebut per obra del Esperit-Sant, y nasqué de la Verge María.

Y patí baix lo poder de Pons-Pilat : fonch crucificat, mort y sepultat, devallá als Inferns.

Ressuscitat al tercer die de entre los morts.

Y sen pujá al Cel, seu á la dreta de Deu lo Pare tot poderós.

Y de allí ha de venir á judicar los vius y los morts.

Crech en lo Esperit-Sant ;

La Santa mare Iglesia cathólica ;

La comunió dels Sants,

La remissió dels pecats ;

La resurrecció de la carn ;

La vida perdurable. Amen.

D. Ahont se conté lo que un Christid té de fer ?

En los manaments de Deu y de la Iglesia.

D. Digáu los manaments de Deu ?

Lo primer. Amarás á Deu sobre totas las cosas , y á ell sol adorarás.

Lo segon. No jurarás lo Sant nom de Deu en va.

Lo tercer. Santificarás los Diumenges.

Lo quart. Honrarás Pare y Mare.

Lo quint. No matarás.

Lo sisé. Luxuriós no serás.

Lo seté. No furtarás.

Lo vuyté. No llevarás fals testimoni , ni mentirás.

Lo nové. No desitjarás la muller de ton proxím.

Lo dese. No desitjarás los bens de ton proxím.

Estosdeu manaments se enclouhen en dos; ço es, en amar á Deu sobre totas las cosas , y al proxím com á si mateix.

D. Digáu los manaments de la Iglesia ?

Lo primer. Es ohir missa cumplida los Diumenges y festas de manament.

Lo segon. Es santificar las festas manadas expressament.

Lo tercer. Es confessar al ménos una vegada lo any.

Lo quart. Es combregar per Pasqua florida.

Lo quint. Es dejunar en la Quaresma y dejunis manats.

Lo sisé. Es abstenirse de menjar carn los Divendres y Dissaptes.

D. *Com se té de demanar á Deu la gracia de praticar la doctrina de Christo?*

R. Per medi de la Oració, y principalment de la Dominical.

D. Digàula?

Pare nostre qui estau en lo Cel.

Sie santificat lo vostre sant Nom.

Vinga en nosaltres lo vostre sant regne.

Fassase la vostra voluntat així en la Terra com se fa en lo Cel.

Lo nostre pa de cada die donáunos, Senyor, en lo die de vuy.

Perdonáunos las nostras culpas així com nosaltres perdonam á nostres déutors.

Y no permetau que nosaltres caygám en la tentació.

Ans deslliuráunos de qualsevol mal. Amen.

*D. Que es lo que nos conserva y afervo-
risa en lo exercici dels manaments, ó que
nos alcansa remissió dels pecats comesos?*

R. Los Sagraments.

D. Que es Baptisme?

R. Un sagrament que esborra lo pecat orginal, nos fa fills de Deu y de la Iglesia.

D. Que es Confirmació?

R. Un Sagrament quens dona lo Esperit-Sant, y nos fa perfets Christians.

D. La Penitència que es ?

R. Un Sagrament per loqual los pecats comesos després del Batisme son perdonats.

D. Que cosa es Eucaristia ?

R. Un Sagrament , que conté realment lo Cos y la Sang de nostre Senyor , baix las especies ó aparéncias de pa y vi.

D. Que cosa es Extrema-Unció ?

R. Un Sagrament que corrobora los malts per sufrir ab paciencia , y morir com á bons Christians.

D. Que es Orde ?

R. Un Sagrament que dona á la Iglesia Ministres dels Sagaments y de la paraula de Deu.

D. Que es Matrimoni ?

R. Un Sagrament que uneix santament lo Home y la Dona per educar Christianament sos fills.

D. Que cosa té de fugir principalment lo Christiá ?

R. Lo pecat mortal.

D. Perqué ?

R. Perqué ell nos separa de Deu.

D. Lo castiga Deu severament ?

R. Sí ; lo castiga durant la vida , y en lo infern , tota una eternitat.

COMPENDI

DE LA

DOCTRINA CHRISTIANA.

PRIMERA PART.

De lo que un Christiá deu créurer.

LLISSÓ I.

Del Christiá y del senyal de la Creu.

D. *Qui vos ha criat , y posat al mon ?*

R. Deu.

D. *Perqué vos ha posat al mon ?*

R. Per lo conéixer , amar y servir , y per eix medi alcansar la gloria del Cel.

D. *A qui es promés lo Cel ?*

R. Als bons Christians.

D. *Sou vos Christiá ?*

R. Si pare , per la gracia de Deu.

D. *Qui es bon Christiá ?*

R. Aquell qui essent batejat , creu y practica la Doctrina de Jesu-Christ.

D. *Qual es lo senyal del Christiá ?*

R. Lo senyal de la creu que jo fas , dient : en nom del Pare , etc.

D. *Ahont son contingudas las veritats que un Christiá té de créurer ?*

R. En lo Símbol dels Apòstols.

D. Digáulo.

R. Jo crech en un Deu , etc.

LLISSÓ II.

De Deu.

D. Quí es Deu ?

R. Lo Criador del Cel y de la Terra , y lo Senyor absolut de totas las cosas.

D. De quina manera Deu criá lo Cel y la Terra ?

R. Ab sa sola paraula ha donat lo ser a totes las cosas.

D. Com conserva Deu totas las cosas ?

R. Per sa providencia.

D. Y de qual manera es lo Senyor absolut de totas las cosas ?

R. Perqué ab la mateixa facilitat que las criá , las pot també destruir.

D. Ahont está Deu ?

R. Deu está en lo Cel , en la Terra , y en tot lloch.

D. Té Deu un cos ?

R. No pare ; perqué es un pur esperit perfectissim , coneixent totas las cosas , governantlas totes y ocupant tots los llochs.

D. Deu ha estat sempre ?

R. Si P. ; ha estat de tota eternitat ; no té principi , ni may tindrà fi.

LISSÓ III.

De la Santíssima Trinitat.

*D. Hi ha molts Deus?**R. No P.; no hi ha sinó un sol Deu.**D. Quantas personas hi ha en Deu?**R. Tres, ço es, lo Pare, lo Fill, y lo Esperit-Sant.**D. Lo Pare es Deu?**R. Si P.; lo Pare es Deu.**D. Lo Fill es Deu?**R. Si P.; lo Fill es Deu.**D. Lo Esperit-Sant es Deu?**R. Si P.; lo Esperit-Sant es Deu.**D. Donchs hi ha tres Deus?**R. No P.; perqué, encara que sien tres personas distintas, no hi ha sinó un sol Deu.**D. Però, com es, que essent tres personas distintas, no hi ha sinó un sol Deu?**R. Perqué totas tres tenen una mateixa naturalesa y una mateixa Divinitat.**D. Però, alguna de eixas tres personas no es mes vella ó mes perfeta que las altres?**R. No P.; perqué las tres personas divinas son iguals en tot.**D. Que cosa es donchs la Santissima Trinitat?**R. Es la Divinitat en tres personas distintas é iguals en tot.*

L L I S S Ó I V.

De la Incarnació del Fill de Deu.

D. QUAND sou vingut al mon, èreu amich de Deu?

R. No P.; perqué lo pecat original me havia fet desditxadament enemich de Deu.

D. Qui vos hadonchs fet ser amich de Deu?

R. Nostre Senyor Jesu-Christ.

D. Que enteneu per nostre Senyor J. C.?

R. La segona persona de la Santíssima Trinitat feta home per nostra salut.

D. Que vol dir ferse home?

R. Es pendrer un cos y una ànima com los nostres.

D. Ahont N.S.J.C. ha près lo eos y l'ànima?

R. Dins las puríssimas entranyas de la gloriosa Verge Maria.

D. Jesu-Christ es verdaderament home?

R. Si P.; perqué ha près nostra humana naturalesa.

D. Es verdaderament Deu?

R. Si P.; perqué sempre ha tingut y conservat la naturalesa divina.

D. Donchs en J. C. hi ha dos naturalesas?

R. Si P.; ço es, la naturalesa divina y la naturalesa humana.

D. En J. C. y ha dos personas?

R. No P.; en J. C., no y ha sino una sola persona, ço es, la persona del Fill de Deu.

D. Lo Fill de Deu, quand se ha fet home, no ha deixat de ser Deu?

R. No P.; perqué es verdader Deu y verdader home tot junt.

LLISSÓ V.

Dels Mysteris de Jesu-Christ.

D. *Quin die lo Fill de Deu prengué cos y ànima?*

R. Als vint y cinc de Mars, die en què la Iglesia celebra la Festa de l'Anunciació.

D. *Com se obrá lo mysteri de la Encarnació.*

R. Lo Esperit-Sant formá un cos de la sang més pura de la Verge Maria, y criá una ànima que uní á eix cos, y lo Fill de Deu uní eix cos y eixa ànima á sa persona adorable.

D. *Quin die nasqué Nostre Senyor J. C?*

R. Lo die de Nadal.

D. *Ahont nasqué?*

R. En Bethleem, en un estable.

D. *Quin die fou circumcisat y anomenat Jesus?*

R. Lo primer die del any, qu'es diu lo die de la Circumcisió.

D. *Qui en aquell estable adorá d Jesu-Christ?*

R. Los pastors circumvehins.

D. *Qui més adorá al Infant Jesus?*

R. Sabis, vulgarment dits los Reys, qui fóren las primicias de la Gentilitat.

D. Quin die fou presentat en lo Temple?

R. Quaranta dies després que fou nat, lo die anomenat de la Purificació ó Candelera.

D. Quant temps visqué nostre Senyor J. C.?

R. J. C. visqué cerca trenta y tres anys, en grand pobresa y penitència.

D. En que se ocupaba durant eix temps?

R. Ensenyaba als hòmens per son exèmple y predicació com tenian de viurer, y los ha merescut la gracia de poderlo imitar.

LLISSÓ VI.

Dels Mysteris de la Redempció,

D. Que cosa es pecar?

R. Es desobeir á Deu.

D. Quin càstich mereix lo pecat?

R. La eterna condemnació.

D. Qui nos ha redimit de aqueixa condemnatíó?

R. J. C. per sa mort.

D. Podia J. C. essent Deu, patir y morir?

R. Sí; perquè havia près un cos y una ànima.

D. Quin die, y com morí?

R. Lo die del Divendres Sant, expirant sobre la Creu.

D. Perquè morí?

R. Per la salvació de tots los hòmens.

D. Ahont anáren lo cos y la ànima de N. S. J. C. després de sa mort?

R. Sa ànima baixá en los Inferns per deslliurar los Sants de la antigua lley, y son cos fou posat en un sepulcre.

LLISSÓ VII.

Continuació dels Mysteris de Jesu Christ.

D. *Lo cos de J. C. restá en lo sepulcre?*

R. No; sa ànima fou reunida ab lo cos després de tres dies, y ressuscitat: lo die de Pascua, celebra la Iglesia sa resurrecció.

D. *Quin die pujá en lo Cel?*

R. Lo die de la Ascensió, quaranta dies després de sa resurrecció.

D. *Com est J. C en lo Cel?*

R. Seu á la dreta de Deu lo Pare.

D. *Que significan estas paraulas: seu á la dreta de Deu lo Pare?*

R. Significan que J. C. en quant home es elevat á un mes alt grau de gloria y de poder que los Angels y los Sants.

D. *Que fa J. C. en lo Cel?*

R. Adora y glorifica son Pare, é intercedeix per nosaltres, presentanli sas llagas.

D. *Quin die envia lo Esperit-Sant á sos deixebles?*

R. Lo die de Pentecoste.

D. *Que feren los Apóstols, després de haber rebut lo Esperit-Sant.*

R. Predicáren lo Evangelí y fundáren la Iglesia Cathólica en las diversas parts del mon.

LLISSÓ VIII.

De la Iglesia.

D. *Que cosa es la Iglesia?*

R. Es la societat dels hòmens qui serveixen á Deu , tenint á J. C. per cap.

D. *Digau en particular que cosa es la Iglesia Christiana.*

R. Es la societat dels Fidels que baix la conducta dels Pastors llegítims , fan un sol y mateix cos , del qual J. C. es lo cap invisible , y lo Papa lo cap visible.

D. *Com es , que no fan sinó un sol y mateix cos ?*

R. Per quatre rahons.

D. *Quina es la primera ?*

R. Perqué tots professan la mateixa fe.

D. *Quina es la segona ?*

R. Perqué tots participan als mateixos Sacraments.

D. *Quina es la tercera ?*

R. Perqué tenen una mateixa societat , y participan á las mateixas pregarias.

D. *Quina es la quarta ?*

R. Perqué no tenen sinó un sol cap invisible , lo qual es J. C. , y un sol cap visible , lo qual es lo Papa , vicari de J. C. , sobre la terra.

D. *Com se anomena la societat dels Fidels ?*

R. Se anomena la Santa Iglesia Cathólica , Apóstolica y Romana.

D. Perqué se diu que la Iglesia es santa?

R. Perqué J. C. son cap es lo orígen de la santedat; que sa Doctrina y sos Sagaments son sants; y que no hi ha sants sinó en la sua societat.

D. Que vol dir Cathólica?

R. Vol dir universal.

D. Perqué diheu que la Iglesia es universal?

R. Perqué no es limitada, ni per los llochs, ni per los temps.

D. La Iglesia Romana es la sola que sie universal?

R. Si pare; y es aquesta una prerrogativa que ninguna de las sectas separadas de nostra Iglesia ha jamés tingut, ni may tindrà.

D. Perqué diheu que la Iglesia es Apóstolica?

R. Perqué fou fundada per los Apòstols, que es governada per los successors dels Apòstols, y que creu y ensenya tot lo que los Apòstols han cregut y ensenyat.

LLISSÓ IX.

De la Comunió dels Sants y de la Remissió dels pecats.

D. En quantas parts se divideix la Iglesia?

R. En tres parts: saber, la Iglesia Triumfant, composta dels Sants qui estan en lo Cel; la Iglesia Pacient, vull dir las ànimes del Purgatori; y la Iglesia Militant laqual enclou tots los fidels qui viuhen sobre la terra.

D. Eixas tres Iglesiaas son estretament unidas?

R. Sí Pare; no fan sinó un sol y mateix cos.

D. Per quina rahó?

R. Perqué tenen un mateix cap, que es J. C.; un mateix esperit que las uneix, y una mateixa ditxa, de la qual los uns ja aragozan, y que los altres esperan.

D. Que produheix eixa unió entre eixas tres Iglesiaas?

R. Una mutua comunicació de bens entre los membres que las componen, la qual se anomena comunió dels Sants.

D. Com se fa eixa comunicació de bens entre los Fidels que están sobre la terra, y son Sants que están en lo Cel?

R. Se fa per las pregarias que los fidels dirigeixen als Sants y per los auxilis que los Sants los hi alcansen.

D. Com se fa eixa comunicació de bens entre los Fidels encara vivents, y las ánimias del purgatori?

R. Se fa per las pregarias, los sacrificis, las almoynas y las demés bonas obras dels Fidels, per las quals las ánimias del purgatori son aliviadas.

D. Com se fa eixa comunicació entre los Fidels que viuhen sobre la terra?

R. En que cadahú participa á las bonas obras y altres bens espirituials de tot lo cos.

D. Qual es lo sentit de aquestas paraulas: crech la remissió dels pecats?

R. Eixas paraulas significan que en la Iglesia hi ha Sagaments per los quals los pecats son perdonats; quals son lo Batisme y la Penitencia.

LLISSÓ X.

De nostres Ultims fins.

D. Que deu succehir á cada membre de la Iglesia ántes de gosar dels bens de la altra vida?

R. Cadahú deu morir, y ser en seguida judicat.

D. Que cosa es la mort?

R. La mort es la separació de la ànima y del cos; pena inevitable á tots los homens des del pecat.

D. Qu'esdevé la nostra ànima al instant després de la mort?

R. Compareix devant del tribunal de J. C., y es judicada sobre tot lo bé ó lo mal que ha fet.

D. Ahont va la nostra ànima després de aquest judici?

R. Va, ó al Cel, ó al Purgatori, ó al Infern.

D. Qu'esdevé nostre cos després de la mort?

R. Nostre cos se corromp, y se redulheix en pols, aguardant la resurrecció general.

D. *Quand se fará la resurrecció general?*

R. A la fi del mon.

D. *Perqué los morts ressuscitarán?*

R. Per compareixer devant del tribunal de J. C., y rébrer en cos y en ànima lo premi ó lo càstich que haurán merescut.

D. *Com vindrà Jesu-Christ per fer aquell judici?*

R. Vindrà plé de gloria y de majestat, y acompañat dels Àngels.

D. *Lo judici final se ferá publicament?*

R. Si P.; se ferá á la faz de tota la terra.

D. *Més puix cadahú ha de ser juditcat en particular després de sa mort; perqué hi haurá un judici general?*

R. A sí que per la vista de totes las bonas obres ó de tots los pecats dels homens se regonesca la justicia de Deu, y en lo premi dels bons, y en lo càstich dels mals.

LLISSÓ XI.

Continuació de nostres últims fins; del Cel, del Purgatori y del Infern.

D. *Que cosa es lo Cel?*

R. Lo Cel es una habitació de gloria y de delícia, ahont los qui haigén mort en estat de gracia, tindrán la ditxa de veurer á Deu cara á cara, de amarlo, de benehirlo sens cessar, y de possehi-lo eternament.

D. *Que cosa es lo Purgatori?*

R. Lo Purgatori es un lloch de tormentos, ahont

ahont las ánimas que no están bastantment purificadas per entrar seguidament en lo Cel, acaban , després de aquesta vida , de purgar sos pecats y de satisfer á la justicia de Deu.

D. Que cosa es lo infern ?

R. Lo infern es un lloch horrorós , ahont tots aquells que haurán mort en pecat mortal , serán privats per sempre de la vista de Deu , y cremarán eternament ab los dimonis.

D. Perqué diheu que los condemnats cremarán eternament ?

R. Perqué las penas del infern no tendrán may fi.

D. Es necessari haber comés molts pecats mortals per cáurer en lo infern ?

R. No P. ; basta un sol pecat mortal per ser condemnat , si ántes de morir no habem alcansat lo perdó.

SEGONA PART.

Dels Sagraments.

LLISSÓ PRIMERA.

Dels Sagraments en general.

D. *Que cosa es Sagrament?*

R. Un senyal visible instituhit per Nostre Senyor J. C., per santificar nostras ànimes.

D. *Com nos santifican los Sagraments?*

R. Donantnos la gracia, ó aumentantla en nosaltres.

D. *Quins son los Sagraments que nos donan la gracia?*

R. N'hi ha dos : lo Batisme y la Penitencia, que per çò, se anomenan Sagraments de morts.

D. *Quins son los Sagraments que augmenten en nosaltres la gracia?*

R. N'hi ha cinch : la Confirmació, la Eucaristía, la Extremunció, lo Orde, y lo Matrimoni, que per çò, se anomenan Sagraments de vius.

D. *En virtut de que los Sagraments nos donan la gracia de Deu?*

R. En virtut dels mèrits de J. C.

D. *Los Sagraments donan la gracia á tots aquells que los reben?*

R. No P.; no la donan sinó á los que los reben dignament.

D. *Quin pecat cometen aquells que los reben indignament?*

R. Cometan un horrendo sacrilegi.

D. *Quants Sagaments hi ha?*

R. Set: Batisme, Confirmació, Penitència, Eucaristia, Extremunció, Orde, y Matrimoni.

D. *Hi ha algun de eixos Sagaments que no sie permés rebrelos sinó una vegada?*

R. Si P.; n'hi ha tres: lo Batisme, la Confirmació, y lo Orde.

D. *Perqué no es permés rebrelos sinó una sola vegada?*

R. Perqué imprimeixen en la ànima un caràcter, ço es, una marca espiritual que mai se pot esborrar.

LLISSÓ II.

Del Batisme.

D. *QUE cosa es Batisme?*

R. Un Sagament que esborra lo pecat original, nos fa Christians, fills de Deu y de la Iglesia.

D. *Lo Batisme no esborra sinò lo pecat original?*

R. També esborra los pecats actuals que se haurian comés ántes de ser batejat.

D. *Qui pot batejar?*

R. Tota persona pot batejar en cas de necessitat : més, fora de aqueix cas, no hi ha sim los Ministres de la Iglesia.

D. Que se ha de fer per batejar?

R. Se ha de derramar aygua sobre lo cap del infant , dihent al mateix temps aquesta paraulas : *jo te batejo, en nom del Pare, del Fill, y del Esperit Sant. Amen.*

D. De quina aygua se ha de usar per batejar?

R. De aygua natural, com aygua de ribera de mar , de pou , de font , de pluja , etc.

D. Es permés diferir llarch temps lo batisme á las Criaturas ?

R. No P. ; la Iglesia ho prohibeix ; perqu si morian en aqueix estat , may entrarien en lo Cel.

D. Lo Batisme es donchs necessari per salvarse ?

R. Si P. ; es absolutament necessari.

D. Peró no pot ser suplert alguna vegada?

R. Si P. ; en cas de extrema necessitat , per lo desitg ardent de ser batejat , ó per lo Martyri.

PROMESAS DEL BATISME.

D. Que promet lo que es batejat ?

R. Promet dos cosas.

D. Quina es la primera ?

R. Promet renunciar á Satanás , á sas pompas , y á sas obras.

D. Quina es la segona ?

R. Promet unirse inviolablement ab Jesu-Christ , obehirlo en tot , y créurer lo que la Iglesia creu.

D. Que cosa es renunciar al dimoni ?

R. Es abandonar enterament lo partit del dimoni.

D. Que enteneu per las pompas del dimoni ?

R. Las maxímas y las vanitats del mon.

D. Que enteneu per las obras del dimoni ?

R. Tot género de pecat.

D. Que cosa es unirse inviolablement ab J. C.

R. Es seguir en tot las maxímas de J. C. , y estar unit ab Deu per la fé , esperansa y caritat.

D. Es convenient renovar alguna vegada las promeses del Batisme ?

R. Si P. ; es convenient renovarlas ántes de la confirmació , ántes de la primera comunió , las vigilias de Pasqua y de Penticostes , y sobre tot cada any , lo die de son Batisme.

LLISSÓ III.

De la Confirmació.

D. QUE cosa es Confirmació ?

R. Un Sagrament que nos dona lo Esperit Sant , y nos fa perfets Christians.

D. Que rebem en est Sagrament ?

R. Lo Esperit Sant , loqual baixa invisi-

blement en nostras áimas, y las fa participants de la abundancia de sas gracias.

D. *Se pot rébrer est Sagrament moltas vegadas?*

R. No P.; y qui altra vegada lo rebria ab coneixement, pecaria mortalment.

D. *Quina disposició es necessaria per rébrer est Sagrament?*

R. Estar en gracia, é instruhit de lo que mira eix Sagrament.

D. *Qui es lo Ministre de eix Sagrament?*

R. Lo Sor Bisbe tant solament.

Vejau á la fi la Instrucció sobre eix Sagrament.

LLISSÓ IV.

Del Sagrament de Penitencia.

D. *QUE cosa es lo Sagrament de Penitencia?*

R. Un Sagrament per lo qual los pecats comesos després del Batisme son perdonats.

D. *Com se perdonan estos pecats?*

R. Per la absolució que lo confessor dona als que están ben disposats.

D. *Los que se confessan, alcansan tots la remissió de sos pecats?*

R. No P.; sols la alcansan los que están ben preparats.

D. *Quantas cosas son necessarias per semblant preparació?*

R. Cinch: ço es, exàminar sa consciencia;

tenir dolor de haber ofés á Deu ; proposar fermament esmenarse ; confessar sas culpas ; satisfer á Deu y al proximi.

DEL EXAMEN DE CONSCIENCIA.

D. Que cosa es exáminar sa consciencia ?

R. Es fer una exâcta perquisició de sos pecats , per confessarlos y aborrirlos.

D. Es molt necessaria eixa perquisició ?

R. Si P. ; puix sens ella no pot ser enter la confessió.

D. Sobre que deu ferse eixa perquisició ?

R. Sobre los manaments de la lley de Deu , y dela Iglesia , los pecats capitals , y las obligacions de son propi estat.

DEL DOLOR.

D. Basta recordarse de sos pecats ?

R. No P. ; es menester tenirne dolor.

D. Bastaria que eix dolor fos de paraula , ó ab altres senyals exteriors ?

R. No P ; es menester que vinga del cor.

D. Ques' deu fer per tenir eix dolor ?

R. Demanarlo á Deu , que es autor dels bons moviments.

D. Com demonstrau á Deu vostre dolor ?

R. Dihentli de cor : Senyor y Deu meu , en qui crech y espero , á qui amo més que totas las cosas , me pesa de tot mon cor , pésame , Senyor , de habervos ofés , per ser vos qui sou bondat infinita , y perqué lo pecat vos desplau ; fas un ferm propósit de no tornar

maymes á pecar , fugir las ocasions del pecat, y fer penitencia ajudat de vostra gracia. Amen.

D. *Quinas son las condicions necessarias á eix dolor ?*

R. Té de ser sobrenatural, interior, universal , y soberá.

D. *Que enteneu per sobrenatural ?*

R. Que eix dolor ha de ser excitat en nos altres per lo moviment del Esperit Sant , y fundat sobre los motius que la Fe nos ensenya.

D. *Que enteneu per interior ?*

R. Que ha de naixer del cor.

D. *Que enteneu per universal ?*

R. Que se ha de exténdrer á tots nos tres pecats.

D. *Que enteneu per soberá ?*

R. Que eix dolor ha de ser superior á tot altre dolor.

D. *Las llàgrimas , las sensibilitats , y las tendresas del cor son sempre un senyal cert de un dolor soberá ?*

R. No P. ; perqué lo dolor pot ser soberá sens ellas , y ab ellas pot deixar de ser soberá.

D. *Quins son donchs los senyals certs de eix dolor soberá ?*

R. Lo amor de Deu sobre totas las cosas ; lo aprecio de la gracia sobre tots los bens de la terra ; y la disposició actual de la voluntat á pérdrer ho tot , á sufrir ho tot , y á morir ántes que ofendrer á Deu.

D. *No hi ha altres senyals certos de eix dolor soberà?*

R. Si P.; entre ells es la esmena y la determinació sincera de la voluntat de deixar lo pecat y la ocasió del pecat.

DEL BON PROPÓSIT.

D. *Que cosa es bon propòsit?*

R. Es una ferma resolució de no pecar més.

D. *Esta resolució deu ser sincera?*

R. Si P.; altrament seria falsa.

D. *Com se coneix que es sincera?*

R. Quand se deixan las ocasions del pecat, y se treballa en esmenar-se.

DE LA CONFESSIÓ.

D. *Que cosa es confessió?*

R. Una declaració de sos pecats ques' fa á un sacerdot aprobat, per obtenirne la absolució.

D. *Quinas qualitats deu tenir la confessió?*

R. Deu ser entera, humil, senzilla y prudent.

D. *Quand es entera la confessió?*

R. Quand se declara no solament lo número de sos pecats, tant com es possible; si que també se diu tot lo que ne muda la especie, ó ne aumenta la malicia.

D. *Aquell que collaria un pecat mortal, rebria lo perdó de sos pecats?*

R. No P; feria una confessió nulla, y ademés cometria un sacrilegi.

D. *Quand es humil la confessió?*

R. Quand lo pecador se accusa de sos pecats ab la confusió de un reo que ne sent la gravedat, y desitja sincérament ferne penitencia.

D. *Quand es senzilla la confessió?*

Quand lo pecador declara sos pecats sens aumentarlos, disminuirlos, ni excusarlos; y que se fa coneixer tal com es.

D. *Quand es prudent la confessió?*

R. Quand lo pecador se confessa ab paraulas honestas y convenientis, y que no descobreix los pecats dels altres sens necessitat.

D. *Que deu fer lo penitent quand es als peus del confessor?*

R. Fer lo senyal de la creu, y dir al confessor: *Benehescame, Pare; perqué jo he pecat;* y dir seguidament: *JO PECADOR ME CONFESSO A DEU, etc., fins DELS MEUS PECATS, DICH A DEU MA CULPA, etc.*

D. *Que deu dir després lo penitent?*

R. I Lo temps que no ha anat á confessar. II. Si ha callat, ó dissimulat, ó olvidat algun pecat en las confessions passadas. III. Si ha faltat á fer la penitencia.

D. *Que deu dir lo penitent després que ha confessat los pecats?*

R. Deu dir al confessor: *Pare, de tots eixos pecats, de tots los de ma vida passada, de tots los que no coneix, ó que podria olvidar, ne demano perdó á Deu; y á vos,*

Pare , penitencia y absolució , si men troba
digne ; dihent seguidament y ferintse al cor ,
DELS MEUS PECATS. etc.

D. Que deu fer lo penitent , quand lo con-
fessor l'hi dona la absolució ?

R. Lo acte de contrició , dient : *Senyor*
y Deu meu , etc.

DE LA SATISFACCIÓ , Y DE LAS INDULGÉNCIAS.

D. Que vol dir satisfacció ?

R. Es la reparació de la ofensa feta á Deu ,
y al proxim.

D. Com se repara la ofensa feta al
proxim ?

R. Restituhintli lo honor ó lo bé que se l'hi
ha llevat.

D. Com se repara la ofensa feta á Deu ?

R. Primerament , complint la penitencia
que lo confessor imposa Segonament , impos-
tantse á sí mateix penitencias voluntarias ,
com dejums , almoynas , y pragarias . Perce-
rament , sufrint ab sumissió los ordes de la
providencia , los mals y afliccions de aquesta
vida . Finalment , guanyant las Indulgencias .

D. Que enteneu per Indulgencias ?

R. Entench la remissió que la Iglesia fa als
pecadors de las penas temporals degudas á
sos pecats .

D. Perqué la Iglesia fa eixa remissió ?

R. Per suplir à la nostra flaquesa y á la nostra impotencia , que nos impedeixen de satisfer á Deu , tant com ho deuriām.

D. Sobre que està fundada la virtut de las Indulgencias ?

R. Sobre las satisfaccions de Jesu-Christ y los mèrits dels Sants.

D. Que se ha de fer per guanyar las Indulgencias ?

R. Debem estar en gracia , tenir un verdader desitg de satisfer á Deu , y cumplir las condicions manadas per la Iglesia .

D. Estam dispensats de fer penitencia , quand habem guanyat las Indulgencias ?

R. No P.; un Christiá deu fer penitencia tota sa vida , segons la paraula de J. C.

LLISSÓ V.

De la Eucaristia.

D. QUÉ cosa es Eucaristia ?

R. Un Sagrament que conté realment lo cos , la sang , la ànima , la divinitat de Cristo Senyor Nostre , baix las especies ó apariencies del pa y del vi.

D. Que hi ha dins la Hostia y lo Cálzer antes de la consagració ?

R. No , hi ha sinó pa y vi.

D. Qués fa lo pa y lo vi en la consagració ?

R. Lo pa se converteix en lo cos de J. C. , y lo vi en sa sang.

D.

D. *Qui fa esta mutació?*

R. Lo sacerdot en virtut de las paraulas de la consagració.

D. *Que resta després de la consagració?*

R. Las solas especies ó apariencias del pa y del vi.

D. *Que cosa son estas especies ó apariencias?*

R. Lo que se demostra á nostres sentits, com per exemple: la blancura y lo gust de la Hostia, lo olor y lo color del vi.

D. *Quand lo sacerdot divideix la Hostia, divideix lo cos de nostre Senyor S. C.*

R. No P.; divideix solament las especies ó apariencias.

D. *Com es que no divideix lo cos de Christo S. N.*

R. Perqué lo cos de N. S. J. C., está tot enter en la Santa Hostia, y tot enter en cada porció de la Hostia dividida.

D. *Lo cos y la sang de J. C. estan separats en eix Sagrament?*

R. No hi ha entre ells separació real; perqué lo cos, la sang, la ànima, y la divinitat de Christo Senyor nostre, estan en lo cálzer així com en la Santa Hostia.

DE LAS DISPOSICIONS NECESSARIAS PER TENER UNA
BONA COMUNIÓ.

D. *A que se ha de aplicar lo Christià per fer una bona comunió?*

R. A disposar sa ànima y son cos; lo que

se anomena disposició allunyada á la Santa Comunió.

D. *A que se ha de treballar per preparar sa ànima á la Santa Comunió?*

R. A tenir una gran puresa de consciència , una fe viva , una humilitat profunda , y una verdadera caritat.

D. *Que enteneu per una gran puresa de consciència?*

R. No tenir pecat algun , aloménos mortal , en la conciencia.

D. *Qui combregaria en pecat mortal , feria una bona Comunió?*

R. No P.; feria un horrendo sacrilegi.

D. *Rebria lo cos de J. C.?*

R. Si P.; però també rebria sa propria condemnació , així com Júdas.

D. *Que enteneu per una fe viva?*

R. Crèurer fermament que Jesu-Christ està en la Santa Hostia tant gran y tant poderós com està en lo Cel, crèurerho mes fermament que si lo veyam ab nostres ulls y lo tocabam ab nostras mans , y estar disposats á donar nostra vida per eixa veritat.

D. *Que enteneu per una humilitat profunda?*

R. Crèurerse indignes de rebre un benefici tant inefable.

D. *Que enteneu per una verdadera caritat?*

R. Amar á Deu sobre totas las cosas y al proxim com á sí mateix per amor de Deu.

D. *Quinas son las disposicions del cos?*

R. Estar dejú desde mitja nit , á no ser que se hage de rébrer aqueix Sagrament com á viáthich, y acercarse á la Santa Cemunió ab gran modestia y reverencia.

D. *Quinas son las disposicions proxímas per la Santa Comunió?*

R. Los actes de Fe, Adoració, Esperanza Amor , Humilitat , Contrició y Desitg , que lo cor ha de produhir ántes de la Santa Comunió.

Vejau pag. 7 y 8.

D. *Quins son los efectes de una bona Comunió?*

R. Una bona Comunió nos uneix ab Jesu-Christ ; sosté y aumenta en nosaltres la vida de la gracia ; debilita nostras passions ; es per nosaltres la prenda de la vida eterna y lo principi de la resurrecció gloriosa.

D. *Que se ha de fer després de la Comunió?*

R. Es necessari ocuparse , á lo ménos un quart de hora , á produhir alguns actes de Acció de Gracias.

Vejau pag. 2.

LLISSÓ VI.

Del Sant Sacrifici de la Missa.

D. *QUE cosa es Missa?*

R. La Missa es un sacrifici , en lo que J. C., baix las especies del pa y del vi , se

ofereix á Deu , son pare , per lo ministeri dels sacerdots , com á víctima per nosaltres.

D. *Qui instituhi lo sacrifici de la Missa?*

R. Nostre Senyor Jesu-Christ , la vigilia de sa mort.

D. *Perqué J. C. lo instituhi?*

R. Per tres rahons principals.

D. *Quina es la primera?*

R. Perqué hi hagés en sa Iglesia , fins à la fi del mon , un verdader sacrifici exterior.

D. *Quina es la segona?*

R. Per representar de un modo ineruent , lo sacrifici cruent de la Creu.

D. *Quina es la tercera?*

R. Per aplicarnos , per eix mateix sacrifici , la virtut y lo mérit del sacrifici de la Creu.

D. *Lo sacrifici de la Missa es lo mateix que lo de la Creu?*

R. Si P. ; es lo mateix sacrifici , la mateixa Hostia , y lo mateix sacrificador , tant sobre la Creu , com sobre lo Altar.

D. *No hi ha alguna diferencia?*

R. Si P. ; però solament en lo modo.

D. *En que consisteix eixa diferencia?*

R. En que J. C. se oferi en la Creu , derramant sa sang y morint per nosaltres ; però en nostres Altars , no mor mes , sinó que ofereix la mort que sofri y la sang que derramá.

D. *Per qui se ofereix eix sacrifici?*

R. Se ofereix per los vius y per los morts.

D. *Ab quin esperit debem assistir a eix sacrifici?*

R. Ab lo esperit de conformarnos ab la intenció de la Iglesia que lo ofereix.

D. *Per quin fi la Iglesia lo ofereix?*

R. Lo ofereix primerament á fi de tributar á Deu lo culto soberá que li es degut ; segonament , per demanarli la remissió de nostres pecats ; tercerament , per alcansarne las gracias que nos son necessarias ; finalment per agrahir las que habem rebut.

LLISSÓ VII.

De la Extremunció.

D. *QUE cosa es Extremunció?*

R. Un Sagrament que ajuda al malalt á sufrir ab paciencia , y á morir christianament.

D. *Quins son los efectes de eix Sagrament?*

R. N'hi ha tres principals.

D. *Quin es lo primer?*

R. Es donar la forsa als malalts contra las tentacions del dimoni , y los horrors de la mort.

D. *Quin es lo segon?*

R. Es lo de esborrar las reliquias del pecat , y los pecats mateixos , si ne queda algun que purgar.

D. *Quin es lo tercer?*

R. Es tornar als malalts la salut del cos , si es necessari per sa salvació.

D. Se ha de aguardar á la extremitat de la malaltia per rébrer eix Sagament?

R. No P.; perqué rebentlo ab perfet coneixement , podem millor disposarnos á rébrerlo yá traurérne major fruyt.

D. Quinas son las disposicions necessarias per rébrer ab fruyt lo Sagament de la Extremunció?

R. Estar en gracia ; tenir uua fe viva, y gran confiansa en la misericordia divina.

D. Que deu fer un malalt que ha rebut la Extremunció?

R. Deu pensar unicament ab lo Senyor; agrahirli la gracia que ha rebut ; meditar la mort , y la eternitat.

LLISSÓ VIII.

Del Orde , y del Matrimoni.

D. Que cosa es Orde?

R. Un Sagament que dona á la Iglesia los Ministres dels Sagaments y de la paraula de Deu.

D. Que cosa es Matrimoni?

R. Un Sagament que uneix santament lo Home y la Dona , y l's dona la gracia per educar christianament sos fills.

D. Quantas son las disposicions necessarias per rébrer eix Sagament?

R. Son tres.

D. *Quina es la primera?*

R. Es rébrerlo ab una conciencia purificada de tot pecat mortal; perqué sinó, es atraurer sobre sí mateix y sobre sos fills la maledicció de Deu.

D. *Quina es la segona?*

R. Es rébrerlo ab intenció de servir á Deu en aqueix estat.

D. *Quina es la tercera?*

R. Es rébrerlo ab la modestia, y las altres virtuts convenientes á la santedat de eix Sagament.

TERCERA PART.

DELS MANAMENTS DE LA LLEY DE DEU, Y DE LA
IGLESIA; DELS PECATS, DE LAS VIRTUTS, Y DE LA
GRACIA.

LLISSÓ PRIMERA.

Dels Manaments en general.

D. *Que deu fer un christià per salvarse?*

R. Ha de guardar los Manaments de la lley de Deu, y de la Iglesia.

D. *Perqué Deu ha fet los Manaments?*

R. Perservir de regla á la nostra vida.

D. *Estám obligats á obehir á estos Manaments?*

R. Estám obligats á observarlos, baix pena de ser castigats de Deu.

D. *Quants Manaments hi ha?*

R. N'hi ha deu de la lley de Deu, y sis de la Iglesia.

LLISSÓ II.

Del primer Manament de la lley de Deu.

D. *DIGAU los Manaments de la lley de Deu?*

R. *Lo primer:* Amarás á Deu sobre totes las cosas , etc.

D. *A que nos obliga lo primer Manament?*

R. A quatre cosas : á créurer en Deu , á esperar en ell . á amarlo de tot nostre cor , y á no adorar sinó á ell sol.

D. *Que vol dir , amar á Deu de tot son cor?*

R. Amarlo mes que totes las cosas , y estimar mes morir que oféndrerlo.

D. *Que vol dir , adorar á Deu?*

R. Regonéixerlo per nostre soberá Senyor , y principi de tot bé,

D. *A qui es deguda la adoració ?*

R. A Deu solament , sol soberá y sol principi de tot bé.

D. *Eix Manament prohibeix honrar als Sants?*

R. No P. ; prohibeix solament adorarlos.

D. *Y sas imatges poden ser veneradas ?*

R. Si P. ; per rahó dels Sants que nos representan.

D. *Y sas reliquias mereixen ser honradas ?*

R. Si P.; y sovint Deu sen' serveix per fer beneficis als que las honran.

D. *Com se peca contra la adoració que es deguda à Deu?*

R. Se peca per la idolatría, lo sacrilegi, y la superstició.

D. *Que cosa es superstició?*

R. Una observancia vana ó perillosa, á la qual se atribuheix un efecte que Deu no hi ha posat.

D. *Los que consultan los endevinadors, ó usan de certas paraulas per curar alguna malaltia, no se fan culpables de superstició?*

R. Si P.; cauen en una superstició molt condemnable.

LLISSÓ III.

Del segon Manament de la lley de Deu.

D. *Què nos prohibeix lo segon Manament: No jurarás, etc.*

R. Nos prohibeix jurar contra la veritat, ó sens necessitat, ó per cosas injustas ó malas.

D. *Que cosa es jurar?*

R. Péndrerá Deu ó á las criatures en testimoni de lo que dihem, ó de lo que prometem.

D. *Quand se jura contra la veritat?*

R. Quand juram per assegurar una cosa que sabem qu'es falsa, ó per prométrer una cosa que no tenim intenció de cumplir.

D. Es gran pecat lo jurar contra la veritat?

R. Si P.; lo pecat es molt gran y lo quel' comet es perjur.

D. Estām obligats á cumplir lo que habem promés ab jurament?

R. Si P.; hi estām obligats, si no es injusta ó mala la cosa que habem promés fer.

D. Eix segon Manament no prohibeix altra cosa que los juraments falsos, inutils ó injustos?

R. Prohibeix també las imprecacions, las blasfemias ó las paraulas injuriosas á Deu, als Sants y á la Religió, y la violació dels vots.

D. Es licit jurar per lo Cel, per la terra ó altras criatures?

R. Deu ho prohibeix absolutament.

D. A que nos obliga eix Manament?

R. A respectar lo Sant nom de Deu, y cumplir las promeses que li habem fet.

LISSÓ IV.

Del tercer Manament de la lley de Deu.

D. A que nos obliga lo tercer Manament: Santificarás, etc.

R. Nos mana santificar lo Diumenge.

D. Com se santifica lo Diumenge?

R. Abstenintse de obras servils, y aplicantse als exēcicis de la Religió.

D. Qui son los que pecan contra aqueix Manament?

R. Los que deixan de assistir als oficis Divins; que passan lo sant die del Diumenge en divertiments, balls, dissolucions, ó treballs prohibits.

LLISSÓ V.

Del quart Manament de la lley de Deu.

D. A que obliga lo quart Manament: Honrarás pare, etc.

R. Mana amar á son pare y á sa mare; respectarlos, obehirlos y assistirlos en sas necessitats.

D. Obliga també á honrar otras personas?

R. Si P.; çó es, las personas de autoritat, com son los Prelats, Curats, Prínceps sobrenans, Gobernadors, Amos y Tudors.

D. Recompensa Deu ordinariament als que tenen amor reverencial á sos pares y superiors?

R. Ordinariament Deu los bencheíx y'l's dona una ditzosa vida.

D. Castiga Deu als fills desobedients?

R. Deu los castiga de diferents maneras.

D. Assenyalaune alguna?

R. Deu los priva alguna vegada de sos pares y de sos bens.

D. Y de quin altre modo los castiga.

R. En càstich de sa desobediencia, Deu permet que sos propis fills los fassan morir de pesar.

LLISSÓ

L L I S S Ó V I.

Del quint , y sisé Manament de la lley de Deu.

D. *Que prohibeix lo quint Manament : no mataras ?*

R. Prohibeix llevar la vida á son proxím de sa propria autoritat , y llevarsela á sí mateix.

D. *Prohibeix solament llevar la vida ?*

R. Prohibeix també lo odi , la enveja , lo menspreu , la ira , la venjansa , las injurias , las violencias , y generalment lo desitjar , fer , ó procurar mal á son proxím .

D. *Donchs no es licit fer imprecacions contra ell ?*

R. Lo pecat es molt grave , y sovint nos succeheix lo mal que desitjam als altres .

D. *Los pares y mares que maleheixen á sos fills , cometan donchs un gran mal ?*

R. Si P. ; y aço los atrau moltes maledic-
cions sobre sas familias .

D. *Que prohibeix lo sisé Manament : no serás luxuriós ?*

R. Nos prohibeix tots los pensaments , pa-
raulas y accions que son contra la puresa .

D. *No prohibeix Deu altra cosa ?*

R. Prohibeix també tot lo que pot indu-
hir á eix vici infame : com son lo exces en
lo beurer y menjar , los llibres , las pinturas ,
cansons , y paraulas indecents , los especta-
cles , miradas lascivas , y modos de vestir-se
inmodestos .

LISSÓ VII.

Del seté Manament de la lley de Deu.

D. *Que prohibeix lo seté Manament: no furtarás?*

R. Prohibeix dos coses: lo robar y retenir injustament lo bé del proxim.

D. *De quantas maneras se pot robar lo bé del proxim?*

R. Las mes ordinarias son per lladronici, usura, y enganys en la qualitat ó quantitat de las cosas que son la materia dels contractes.

D. *Qui son los que retenen injustament lo bé del proxim?*

R. Primerament, los que no restituheixen lo que han robat ó adquirit injustament; segonament, los que no pagan la soldada á sos criats, ó lo salari á sos jornalers; tercerament, los que no pagan sos deutes, ó no treballan per poder pagarlos; finalment, los que habent trobat alguna cosa, no fan las diligencias necessarias per tornarla á qui pertany.

D. *Los que han robat ó retenen injustament los bens del proxim, estan sols obligats a restituuir?*

R. També hi estan obligats tots aquells, que han contribuhit al lladronici ó dany causat al proxim.

D. *Los que posseheixen bens mal adquirits*

per sos pares ó per altres, estan obligats á restituuirlos?

R. Si Pare; hi estan obligats.

D. *Com castiga Deu als que no restituixen?*

R. Per una maledicció de Deu, los bens mal adquirits, mesclats ab son patrimoni ne causan molt sovint la perdua.

D. *Que nos mana Deu en lo seté Manament?*

R. Nos mana usar de nostres propis bens, de modo que tingam per assistir als pobres en sas necessitats.

LLISSÓ VIII.

Del vaylè, nové, y desé Manaments de la lley de Deu.

D. *Que prohibeix lo vuité Manament: no llevarás, etc.*

R. Prohibeix lo fals testimoni, la mentida, la calumnia, la murmuració, los judicis temeraris, las suspitas y tota relació que pot perjudicar al proxim.

D. *A que estan obligats los que han causat perjudici á la reputació del proxim?*

R. Estan obligats á repararlo per tots los medis possibles y llegítims.

D. *Que prohibeix lo nové Manament: no desitjaras, etc.?*

R. Prohibeix tots los desitjs que son contra la puresa.

D. Que prohibeix lo desé Manament : no disitjaras , etc. ?

R. Prohibeix tenir la voluntat de robar , ó retenir injustament los bens de nostre proxim.

LLISSÓ IX.

Dels Manaments de la Iglesia.

D. DIGAU los Manaments de la Iglesia.

R. Lo primer es odir missa cumplida los Diumenges , etc.

D. Que nos mana la Iglesia en lo primer y segon Manament ?

R. Nos mana odir missa los Diumenges y Festas , y santificar las Festas manadas.

D. Se satisfá al precepte de odir missa , ohintne una part , ó ohintla sens devoció ?

R. No s'hi satisfá sinó ohintla enterament y ab atenció.

D. Satisfá á la santificació dels Diumenges y Festas aquell que després de haber ohit missa treballa ó negocia com en los altres dies ?

R. No P. ; perqué aço es violar eixos sants dies y no santificarlos.

D. Que succeheix ordinariament als que , per motius de interés treballan los dies de Diumenges ó Festas manadas ?

R. Succeheixen grans perduas , que son lo càstich de son pecat.

D. Que nos mana la Iglesia en lo tercer Manament?

R. Nos mana confessar nostres pecats, á lo ménos una vegada lo any.

D. Es molt temerari no obéhir á eix Manament?

R. Es una negligència de la propria salvació, que sovint atrau la mort subtada, ó lo morir en pecat.

D. Que nos mana la Iglesia en lo quart Manament: combregarás, etc.

R. Nos mana rebre la comunió en la quinzena de Pasqua.

D. Ahont es menester combregar?

R. En sa propria parroquia.

D. Los que combregan ab malas disposicions, satisfan á eix precepte de la Iglesia?

R. No P.; no se satisfá per una comunió indigna al precepte de la iglesia.

D. Que nos mana la Iglesia en lo quint Manament: dejunarás, etc.?

R. Lo dejuni als fidels que tenen la edat competent, en los dies manats per la Iglesia.

D. Que nos prohibeix la Iglesia en los sisé manament: abstendirse de, etc.?

R. Nos prohibeix menjar carn en dits dies sens causa razonable.

LLISSÓ X.

Dels Pecats.

D. *QUE cosa es pecat?*

R. Es una desobediencia á la lley de Deu.

D. *Quantas especies de pecat hi ha?*

R. N'hi ha dos : pecat original, y pecat actual.

D. *Que cosa es pecat original?*

R. Es lo pecat en lo qual som concebuts, y del qual Adam nostre primer pare nos ha fet culpables per sa desobediencia.

D. *Que cosa es pecat actual?*

R. Es aquell que cometém per nostra propria voluntat quand tenim us de rahó.

D. *De quantas maneras se comet lo pecat actual?*

R. De quatre maneras ; per pensaments, paraulas, accions y omissions.

D. *Quantas especies de pecats actuals hi ha?*

R. N'hi ha dos : lo pecat mortal, y lo pecat venial.

D. *Que cosa es pecat mortal?*

R. Lo pecat mortal es aquell que nos fa perdre la gracia de Deu y nos fa dignes de la condemnació eterna.

D. *Quand es mortal lo pecat?*

R. Quand se viola la lley de Deu en matèria grave y ab un perfet consentiment.

D. *Que cosa es pecat venial?*

R. Lo pecat venial es aquell que sens donar la mort á la ànima , debilita en ella la vida de la gracia.

D. *Quand es venial lo pecat ?*

R. Quand se viola la lley de Deu en materia leve , ó no hi ha perfet consentiment , encara que la materia sie grave.

DELS PECATS CAPITALS.

D. *Quins son los pecats que se anomenan capitals ?*

R. Los que son lo principi dels altres.

D. *Quants son los pecats capitals ?*

R. Set : superbia , avaricia , luxúria , ira , gola , enveja , y peresa.

D. *Que cosa es superbia ?*

R. Una estimació presumptuosa de si mateix , y un desitg desordenat de elevarse.

D. *Quina es la virtut contraria á la superbia ?*

R. La humilitat.

D. *Que cosa es avaricia ?*

R. Un amor desordenat dels bens temporals.

D. *Quina es la virtut contraria á la avaricia ?*

L. La liberalitat.

D. *Que cosa es luxúria ?*

R. Un pecat infame que los Christians no deurian solament coneixer.

D. *Quina es la virtut contraria á la luxúria ?*

R. La castedat.

D. Que cosa es ira?

R. Un moviment desordenat de la ànima, que inclina lo home á venjarse ó á fer accions semblants á la venjansa.

D. Quina es la virtut contraria á la ira?

R. La paciencia.

D. Que cosa es gola?

R. Un amor desordenat del beurer y menjar,

D. Quina es la virtut contraria á la gola?

R. La abstinencia.

D. Que cosa es enveja?

R. La pena que tenim del bé del proxim; perqué lo nostre amor propri sen' troba osés.

D. Quina es la virtut contraria á la enveja?

R. La caritat.

D. Que cosa es peresa?

R. Una fluixedat ó disgust, que fa que omitim nostra obligació ántes que fernos violencia.

D. Quina es la virtut contraria á la peresa?

R. La diligencia.

D. Quin es lo medi de evitar tots eixos pecats?

R. Es unirnos ab Deu per la pràctica de las virtuts Christianas.

L L I S S Ó X I.

De las virtuts Christianas.

D. *C*om se divideixen las virtuts Christianas?

R. En virtuts theologals, y en virtuts morals.

D. *Quinas son las virtuts theologals?*

R. Son las que miran á Deu immediatament.

D. *Quantas n'hi ha?*

R. Tres : Fé, Esperansa, y Caritat.

D. *Que cosa es Fé?*

R. La Fé es una virtut sobrenatural per la que creyem totas las veritats que Deu ha revelat y sa Iglesia nos proposa créurer.

D. *Feu un acte de Fé.*

R. Mon Deu, crech totas las veritats que vostra Iglesia mana que cregam ; perqué vos ho habeu revelat, Deu de veritat, que no podeu enganyar ni ser enganyat.

D. *Que cosa es esperansa?*

R. La esperansa es una virtut sobrenatural per la que esperam ab confiansa de la bondat de Deu la gloria del Cel, y sas gracies per alcansarla.

D. *Feu un acte de esperansa.*

R. Mon Deu, espero que me donaréu vostra gracia en aquest mon, y, si guardo

vostres Manaments, vostra gloria en lo altre; perqué vos m'ho habeu promés, y sou sobrenament fidel en vostras promeses.

D. Que cosa es caritat?

R. La caritat es una virtut sobrenatural per la que amam á Deu sobre totas las coses per amor de ell mateix, y lo proxim com á nosaltres mateixos per amor de Deu.

D. Que cosa es amar á Deu?

R. Es unir nostre cor ab Deu com ab nostre soberá bé y últim fi.

D. Com debem amar á Deu?

R. De tot nostre cor, de tota nostra ànima, y de totas nostras forsas.

D. Com coneixem si amam á Deu verdaderament?

R. Quand guardam fidelment sos sans Manaments, y los de sa Iglesia, y fem tot lo possible perqué Deu no sie ofés.

D. Que cosa es amar á son proxim com á si mateix?

R. Es disitjarli y procurarli lo mateix bé que á si mateix.

D. Estám obligats á amar á nostres enemichs?

R. Si P.; nostre Senyor nos mana amarlos, pregar per ells y ferlos tot lo bé que podem.

D. En que fem coneixer lo amor que tenim al proxim?

R. Exercitant envers ell, segon nostre poder, las obras espirituals y corporals de misericordia.

D. *Quinas son las obras espirituales de misericordia?*

R. Son set : la primera ensenyar als ignorant; la segona donar bon consell als que lo han menester ; la tercera consolar los aflligts ; la quarta corretgir als pecadors ; la quinta perdonar las ofensas ; la sexta sufriren los defectes del proxim; la septima pregar per los vius y per los morts.

D. *Quinas son las obras corporals de misericordia?*

R. Son també set : la primera donar menjar als que tenen fam ; la segona donar beurer als que tenen sed ; la tercera vestir los despullats; la quarta visitar los malalts y presos ; la quinta acullir ab alegría los peregrins; la sexta rescatar los catius ; la septima enterrar los morts.

D. *Feu un acte de caritat.*

R. Mon Deu , vos amo de tot mon cor y sobre totas las cosas, perqué sou infinitament bo , é infinitament amable ; amo també mon proxim com á mi mateix per amor de vos.

LLISSÓ XII.

De las Virtuts Morals.

D. *QUINAS son las principals virtuts morals?*

R. Quatre , que se anomenan cardinals : la justicia , la prudencia , la fortalesa , y la temperancia .

D. *Perqué se anomenan cardinals?*

R. Perqué son lo fonament de las demés virtuts morals.

D. Que cosa es justicia?

R. La justicia es una virtut per la qual tenim una constant y perpetua voluntat de donar á cadahú lo que li pertany.

D. Que cosa es prudència?

R. La prudència es una virtut que nos fa coneixer y elegir los medis convenientis per anar á Deu.

D. Que cosa es fortalesa?

R. La fortalesa es una virtut per la qual sobrepujam tots los obstacles que se oposan á la nostra obligació, y preferim patir ántes que ofendrer á Deu.

D. Que cosa es temperancia?

R. La temperancia es una virtut que nos desapega dels bens temporals, y fa que ne usem ab moderació únicament per satisfer á la necessitat ó á la caritat.

D. Podem per nostres proprias forsas practicar totes eixas virtuts?

R. No P.; per aço tenim menester lo auxili de Deu y las suas gracies.

LLISSÓ XIII.

De la Gracia.

D. Que cosa es gracia?

R. La gracia es un auxili sobrenatural que Deu dona als homens per sa pura bondat, á fi de que alcansen sa salvació.

D.

D. Per los mérits de qui nos dona Deu la gracia?

R. Per los mérits de Jesu-Christ.

D. Quantas especies de gracias hi ha?

R. Dos : gracias exteriors , y gracias interiors.

D. Que entenéu per gracias exteriors ?

R. Entench los medis exteriors de santificació que Deu nos dona , com son las instruccions , los bons exemples , etc.

D. Que cosa es gracia interior ?

R. Un do sobrenatural y gratuit que Deu infundeix en la ànima per nostra santificació.

D. Quantas especies de gracias interiors hi ha ?

R. Dos : gracia habitual, y gracia actual.

D. Que cosa es gracia habitual ?

R. La gracia habitual es la que santifica la nostra ànima y habita en ella.

D. Podem perdre aqueixa gracia ?

R. Si P. ; se pert quand se comet un pecat mortal.

D. Que cosa es gracia actual ?

R. La gracia actual es un auxili transitori que Deu nos dona per inclinarnos á fugir lo mal y á fer lo bé.

D. Quins efectes produheix en nosaltres la gracia actual ?

R. Illumina lo nostre enteniment y excita nostra voluntat al bé.

D. La gracia actual nos es absolutament necessaria ?

R. Si P.; perqué sens eila no podem pensar, ni fer res que sie útil per nostra salvació.

D. Podem resistir á la gracia?

R. Si P.; per desgracia, resistim massa sovint á las gracies de Deu.

D. Per quin medi nos dona Deu ordinariament sas gracias?

R. Per medi dels Sagaments, y de la Pregaria.

QUARTA PART.

De la Pregaria.

LLISSÓ PRIMERA.

De la Pregaria en general.

D. *QUE cosa es pregaria?*

R. Una elevació de nostre cor á Deu, per la que li fem alguñas súplicas per sa gloria y per nostra salvació.

D. *Per qui, y en nom de qui debem pregar?*

R. En nom de Jesu - Christ y per Jesu - Christ.

D. *Que cosa es pregar en nom de Jesu - Christ?*

R. Es pregar en unió ab Jesu Christ, y no esperar res sinó en virtut de sos mérits y per sa mediació.

D. Com debem pregar?

R. Primerament ab atenció y respecte; segonament ab humilitat y compunció; terceraament ab confiansa; finalment ab perseverancia.

D. Es necessari pregar?

R. Si P.; y es una de las obligacions mes indispensables de la Religió.

D. Quina es la pregaria mes agradable à Deu?

R. La Oració Dominical, que se anomena de ordinari lo Pare nostre.

LLISSÓ II.

De la Oració Dominical, y de la Salutació Angélica.

D. QUE vol dir Oració Dominical?

R. La Oració que lo Senyor nos enseinyá.

D. Digaula.

R. Pare nostre, etc.

D. Perqué los Christians anomenan à Deu, son Pare?

R. Perqué Deu los ha adoptats, per sos fills.

D. Perqué dihem pare nostre, y no pare meu?

R. Perqué debem pregar no solament cada-hu per sí, mes també per tots los fidels nostres germans.

D. Perqué dihem que estau en lo Cel, Deu no està per tot?

R. Perqué lo Cel es la verdadera heretat dels Fills de Deu.

D. Que demanam á Deu per la primera petició : sie santificat , etc. ?

R. Que Deu sie coneget , amat y servit en tot lo mon.

D. Que demanam á Deu per la segona petició : vinga en nosaltres , etc. ?

R. Que regne en nostres cors per sa gracia , y nos fasse regnar ab ell en lo Cel.

D. Los que no volen ferse instruir , ni deixar lo vici , tindrán alguna part en lo regne del Cel ?

R. No P. ; estarán baix lo regne de la collera eterna de Deu.

D. Per qui donchs ha preparat Deu lo regne del Cel ?

R. Per los que haurán servit be á Deu y guardat sos Manaments.

D. Que demanam á Deu en la tercera petició : fasses la vostra voluntat , etc. ?

R. Demanam cumplir ab submissió tots sos ordes.

D. Si Deu nos envia malalties , perduas ó afliccions , que habem de fer ó dir ?

R. Péndrerlas de bona gana, y dir : fasses la vostra santa voluntat.

D. Perqué ajustam : així en la terra , com se fa en lo Cel ?

R. Per fer coneixer que volem fer la voluntat de Deu ab tanta alegria , com los Angels y Sants la fan en lo Cel.

D. Que demanam á Deu per la quarta petició : lo nostre pa de cada die , etc. ?

R. Li demanam tot lo que nos es necessari per la vida de la ànima y del cos.

D. *Habem de esperarlo de Deu ab confiansa?*

R. Si P.; perqué Deu es lo millor de tots los pares, y sempre cuidadós de remediar las necessitats de sos fills.

D. *Que demanam á Deu en la quinta petició:* perdonáunos, etc.?

R. Que Deu nos perdone, com nosaltres perdonam las faltas comesas contra nosaltres.

D. *Si donchs no perdonam las injurias fetas contra nosaltres, podem esperar lo perdó de nostres pecats?*

R. No P.; Deu usará del mateix rigor que nosaltres usam envers los altres.

D. *Que demanam á Deu en la sexta petició:* no permetáu que nosaltres, etc.?

R. Que nos preserve de las tentacions, ó nos fortifique en ellas per lo socorro de sas gracies.

D. *Que demanam á Deu en la setena petició:* deslliuráunos, etc.?

R. Que nos deslliure del imperi del dimoni, y del pecat, principi de tot mal.

D. *Quin mal causa lo pecat en esta vida?*

R. Las malaltías, las pérduas de bens, y la mort son lo càstich del pecat.

D. *Y en la altra vida, que nos causa lo pecat?*

R. La condemnació eterna.

DE LA AVE MARIA ó SALUTACIÓ ANGÉLICA.

D. Es molt útil pregar á la Verge Santíssima?

R. Si P.; sens dupte, perqué té gran poder prop de son fill.

D. Quina pregaria li oferiu?

R. La Ave María ó Salutació Angélica.

D. Digau aqueixa pregaria.

R. Deu vos Salve Maria, etc.

DEL TEMPS EN QUE HABEM DE PREGAR.

D. Hi ha alguns dies en que estigam obligats á pregar?

R. Si P.; los Diumenges y Festas están particularment dedicats á la pregaria.

D. Y en los altres dies fayners no habem de pregar?

R. Si P.; tots los dies de nostra vida habem de pregar.

D. Y en quina hora del die habem particularment de pregar?

R. Al matí, al vespre, ántes y després de menjar, y ántes del treball.

D. Y quand tocan la Ave María?

R. També; perqué es costum lloable y es bo seguirlo.

D. Perqué habem de pregar en eixas ocasions?

R. Per demanar á Deu la gracia de fer totas nostras accions per sa gloria.

DOCTRINA

DE LA CONFIRMACIÓ.

D. *Que cosa es Confirmació?*

R. Un Sagrament que nos dona lo Esperit Sant, y nos fa perfets Christians.

D. *Que se reb en eix Sagrament?*

R. Lo Esperit Sant, loqual baixa invisiblement en nostras ánimas, y las fa participants de la abundancia de sas gracias.

D. *Qui es lo Esperit Sant?*

R. La tercera persona de la Santíssima Trinitat.

D. *Quins efectes produheix aqueix Sagrament en la ànima de los que lo reben?*

R. Ne produheix dos principalment.

D. *Quin es lo primer?*

R. Es la gracia del Esperit Sant, que fortifica la ànima, y se comunica á ella ab tots sos dons.

D. *Quins son los dons del Esperit Sant?*

R. Son set: sabiduría, intelligencia, consell, fortalesa, sciencia, pietat, y temor de Deu.

D. *Quin es lo segon efecte de la Confirmació?*

R. Es imprimir en la ànima un carácter espiritual que may se pot esborrar, y que fa que no se pot rerebrer aqueix Sagrament una segona vegada sens pecat.

D. *Qui administra aqueix Sagrament?*

R. Lo Senyor Bisbe solament.

D. *De que se serveix lo Senyor Bisbe per administrar eix Sagrament?*

R. Del Sant Chrisma , y de pregarias ab la imposició de las mans

D. Que cosa es lo Sant Chrisma ?

R. Es una composició de oli y balsem , consagrat per lo Señor Bisbe.

D. Que significa lo oli ?

R. Basíavitat y dulcura que deu mostrar un Christia consimat.

D. Que significa lo balsem ?

R. Los bons exemples que deu donar.

D. Ahont posa lo Señor Bisbe lo Sant Chrisma ?

R. Al front , sent lo senyal de la creu.

D. Perqué al front ?

R. Per fer coneixer que lo confirmat fa una professió expressa de servir á Jesus crucificat.

D. Perqué lo Señor Bisbe lo toca á la galta ?

R. Per fer coneixer al confirmat la obligació que té de sidar amb paciència las injurias.

D. Qu'es necessita per rebre la Confirmació ?

R. Lo us de rahió , y estar instruït de aquest Sagrament.

D. Es necessari estar en gracia ántes de rebrelo ?

R. Si P. ; Es necessari tenir la ànima neta de tot pecat mortal.

D. Que se ha de fer per tenir la ànima neta de tot pecat mortal ?

R. Haberse confessat ántes de rebre lo Sagrament de la Confirmació.

F I.

L'approbation de Mgr l'Évêque se trouve à la fin du Catéchisme en français.

445

